

Helseturisme

Å reise utenlands for å få medisinsk behandling, dekket av egen lomme eller av staten, er ikke noe nytt fenomen. I Tidsskriftet nr. 11/1925 sto en artikkel om et anbefalt kurbad i Tsjekkoslovakia, Bad Pistany. Kurbad var anerkjent, og de velansatte norske badeanstaltene, «særlig Sandefjord og Larvik» kunne ikke dekke behovet, blant annet fordi badesesongen i det kalde nord er kort (Tidsskr Nor Lægeforen 1925; 45: 589–94).

Bad Pistany og dets betydning for Norge.

Av dr. A. Richart.

Skjønt alle lidelser, som egner sig for fysikalsk behandling, kan behandles i storbyernes godt indrettede bad, foretrækker dog de fleste, naar de har raad til det, at søke et badested. – Norge har jo sine egne badesteder, hvis ry er stort nok til at ogsaa utlændinger søger dem, og deres behandlingsmetoder (f.eks. med gytje) er kjendt av alle balneologer, ogsaa utenlands. Til trods for golfstrømmes mildnende indflydelse paa klimaet er dog badesesongen paa grund av landets nordlige beliggenhet kort, 2 1/2 à 3 mnd. Da endel pat. vanskelig kan vente paa denne termin, og andre er hindret fra at foreta sin badereise paa denne tid, kan det være av interesse for lægerne at kjende et andet sted, hvor kurmidler og bademetoder i mange henseender er lik dem som brukes ved de norske badesteder (...).

Et saadant sted er Bad Pistany i Tsjekkoslovakiet. Badet var allerede berømt i Middelalderen. I aaret 1505 skriver krønikeskriveren saaledes: «Vahflodens bredder ovenfor Hlohovec er særlig kjendt ved sine varme kilder og ikke bare paa grund av dens helbredende evner, men ogsaa paa grund av dens skiftende og merkelige utspring; thi det er ingen bestemt fast kilde, men de følger flodleiets stand;

naar den stiger eller falder, fjerner eller nærmer sig, og jo mere floden stiger over sine bredder, desto mere viker de til side, saa de badende maa grave sig nye gruber til at bade i. Disse bad, som aldri helt avkjøles og stadig blir meget varme paa bunden, er efter alles lange erfaring overmaate virksomme ved de mest langvarige og fortvilede sygdomstilstander.»

Forklaringen paa dette eiendommelige forhold er enkelt nok. Vandførende spalter i fjeldet naar ikke op til jordens overflate, men aapner sig dypere nede i et lag løs grus, hvori termalvandet utbrer sig, som en underjordisk sjø. Den kommuniserer og har sit naturlige avløp i elven (Fig. 1). (...)

Kildernes vandmængde er umaadelig stor, saa man av Irma-bassinnet (Fig. 2) daglig kan pumpe ut 6 mill. liter uten at det lykkes at uttørre det helt. Vandet brukes ikke alene til at forsyne ni store folkebadebassiner og et stort antal enkeltbadeværelser, men ogsaa til centralopvarming av Thermia-Palace-hotel (Fig. 3). (...) De pat., som bor i de mange andre hoteller, privatklinikker eller villaer, kjøres hurtig hjem efter badet i smaa lukkede tohjulede vogner (Fig. 4).

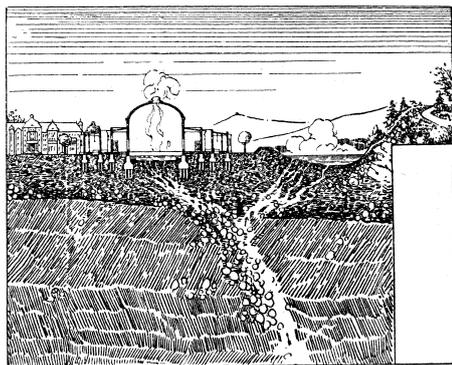

Fig. 1.

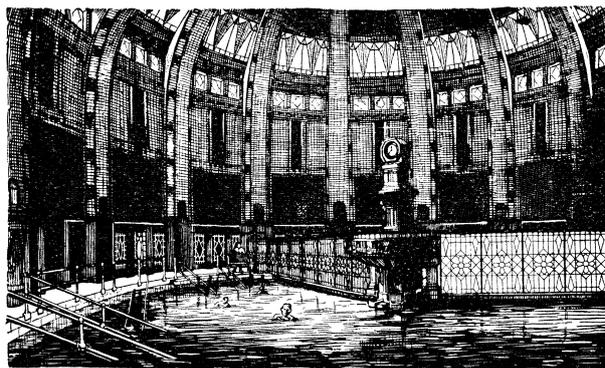

Fig. 2. Irma-Bad. Slam-bassin.

Fig. 3. Thermia-palacehotel og Irma-bad.

Fig. 4.